

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, $\frac{1}{2}$ évre 6 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, $\frac{1}{2}$ évre 7 frt, $\frac{1}{4}$ évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyiltör sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Arad pénzügye az 1894-ik évben.

Arad, márczius 12.

Az utóbbi 1894-ik év pénzügyi adminisztrációjáról elkészítette a számvevőség a zárszámadásokat, melyek a pénzügybizottság fórumát is megjárva ma már a nyilvános bírálat tárgya lettek, s épen e tekintetből nem vélünk felesleges dolgot cselekedni, ha e számadások eredményeit s egyes teteleit futólag ismertetjük.

Az 1894-ik évi háztartásnak már előirányzata is kedvezőbbt alakult, mint az előző 1893-ik évi. Akkor ugyanis 51 százalék volt a községi adópótlék, míg 1894-re ez 44 százalékra szállt alá, bárha ez év előirányzata 19,280 frtnyi emelkedést mutatott. Az előirányzatot igazolta az évi eredmény, s jóllehet, hogy ama kiadási többlet a zárszámadások szerint még kicsinynek is bizonyult, mert a rendes évi kiadások igénylete még az előirányzatnál is 16,240 frttal mutatkozott nagyobbak, mégis az évvégi forgalmi telesleg a tavalyi 36,638 frttal szemben — a pénztári forgalom biztosítása céljából ideiglenes kiadások címén átvitt 10,600 forinttal együtt — 43 ezer forintnál többre rug. Ezen összeg adódik ugyanis, ha az 1894-ik év kiadásait, és az ezen évben esedékessé vált, de az 1895-ik év terhére áthárult fizetési kötelezettségeit ugyanazon év bevételeivel s azon követeléseivel hasonlítjuk össze, melyek az 1895-ik évben előreláthatólag befolyának.

Igy a múlt év gazdálkodása a házi pénztár forgalmi erejét, hogy úgy mond-

juk cselekvőségét még 7. ezer forinttal gyarapította. Ha ezen összeghez még hozzászámítjuk az 1895-ik évben megterülendő 34 ezer forintot kivül számításba nem vett 53 ezer forintnyi régebbi követeléseket, akkor az azon körülbelül 100 ezer forintnyi összeget nyerjük, mely a házi pénztár ama szilárd alapját képezi, melyen a napi fluctuációktól nem ingatva áll és teljesíti a fizetésképeség és szoliditás példájaként napi kötelezettségeit, miután ezen forgalmi többlet természeténél fogva a házi pénztár s a törzsvagyonról külön s kitüntetve nincsen.

A városi pénzügyek folytonos előnyös fejlődését különben nem a megtakarítások, hanem a jövedelmi források gyarapodása tünteti föl leghívebben. Ebből kiindulva igen tanulságos körülménnyel találkozunk, ha egybevetjük a 93-iki év kiadásait és terheit a 94-ikével figyelembe vesszük, hogy ez utóbbinak 20 ezer forintnyi több kiadása mellett is a községi pótlék 94-ben 7 százalékkal kevesebb volt, azaz a tavaly előtti 51 százalék helyett 44 százalék. Ez az egybehasonlítás mutatja legvilágosabban a városi pénzügyek izmosodását, háztartásának fejlődését, új jövedelmi források keletkezését s a régiak öregbítését.

Ilyen új jövedelmi forrás a városnak az állami italmérségi jövedék többletéből 30 százalékgig való részesedése, mely a törvények értelmében a múlt év folyamán lépett a város javára hatályba. Ezen ré-

szesedés az előirányzatban 11 ezer forinttal volt ugyan félvéve, de tényleg 17400 frt foly be ezen czímen, tehat 6400 forinttal több, s ezen bevételi ág azóta is folyton emelkedő irányzatot mutat.

A meglevő jövedelmi ágak közül a földhaszonbér emelkedett tetemesen, még pedig öt ezer forinttal. Szintugy emelkedett a városi polgárságának a d o k é p e s s é g e is, a mennyiben 41 ezer forinttal magasabb az egyenes adók kivétele s ehhez képest gyarapodott az egyenes bevétel, mely a városi pénztárt az egyenes adók után járó községi pótlék címén illeti.

Ha mindezekhez hozzá vesszük, hogy részvényekben, készpénzben és követelésekben fenálló ugynevezett törzsvagyon, melynek csak jövedelmei fordíthatók a házi pénztár céljaira, 994 ezer forintot teszen ki, az ingatlanok értéke pedig a két millió 147 ezer forintnyi teherrel szemben öt millió 957 ezer ferintnyi értéket képviselnek, akkor körülbelül megfelelő képet nyerünk Aradváros vagyoni állapotáról és háztartásáról, valamint azon lekiismeretes és az adott viszonyokkal számoló pénzügyi adminisztrációról, mely a beruházásoknál és az évi kiadások megszabásánál mindenkor egyaránt tekintettel van ugy a község mint az adozó polgárság érdekeire.

A városi háztartás egyes kiadási és bevételi teteleinek részletes méltatásával, azok áttekinthető csoportosításával egy közelebbi cikkünkben fogunk behatóbban foglalkozni.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A játék-babák.

Írta: Békefi Antal.

Fiatallányoknak, a kik már nem a nevelő-intézetből, hanem hazulról a mamával járnak a Lili előadására, jó ismerni ezt a parányi idyllt, melyből kivilágosodik, hogy a szerelmi vallomásoknak még mindig vannak föl nem fedezett furfangos utjai és módjai.

Egy édes, bodros, bájos leány fej ötiete az egész s a bakfi furfang legkedvesebb nyilvánulása, aminek az utánzását minden jól nevelt kisasszonynak, a ki már a Lilit látta, jó szívvél ajánlhatom.

A világ folyásában olyan piczi esemény — az igaz — az egész dolog, hogy tán ezeket a betűket sem érdemi, de hiszen az a-b-oz is kicsike kis dolog, mégis lenyomatják. Az pedig, ha jól vesszük, a szerelem aboz-jéhez tartozandó, hogy egy kicsi lány furfanghoz nyul.

A fiu ugyanis, a római jognál tart már, nem birt tovább magával és határozottan követelte a kis kedvese nyilatkozatát:

— Igen, vagy sem?

Mert az idő, uraim, olyan drága és egy tizenkilenc esztendő jogtudós szíve olyan türelmetlen. Tudni akarja: igen, vagy nem?

A leány erre az erőszakoskodásra ijedtében elbocsájtotta kezéből a kis aranytűs ma-

darat, melyet a kalitkából az imént fogott ki — és felelet helyett egy fehér angorával együtt ugrált az ablaknál a kanári után.

— Kegyednek előbbre után az a hitvány kanári, mint én... szólt méltatlankodva az érzékeny jogtudós, akinek kimondhatatlanul fájt, hogy az élet e legszebb pillanatában az a kösvívő leány egy ostoba madár után futkos a szobában. Bizony egy kissé furcsa volt ez az elérsékenyedés egy jogtudós urtól. Nem is reflektált rá a megriadt kisasszony, hanem csak kergette a kanarit.

A kis Okörsem urfi utját állta és rátámadt ujfént:

— Feleljen már baba, igen vagy nem?

A baba egyet ugrott a tükör mellett és leguggolva a sarokban, elfogta éppen a kanarit és felkiáltotta diadalmasan:

— Kéne? Kis bolond!

A urfi megdöbbenve hátrált. Lesujtva távozni akart, azt híven az oktondi, hogy neki szólt ez a nyilatkozat, de a baba visszazóltotta nevetve:

— Hát hova megy? Hiszen nem magának mondtam, hanem — az angorának.

Föllélegzett Okörsem urfi és közeledett. Az utjai ugy logtak, mint a Paprika Jancsié, öt-öt ágra mint a két oldalon és szongorázni kezdett a nadrágszáron, mikor ezt mondta:

— Nekem is feleljen édes baba: igen, vagy nem?

Baba lesütötte a szemét, mire az egész világ fekete lett egyszerre az Okörsem urfi

előtt, de szerencsére újra kinyitotta, mire nagy fényesség támadt és így szólt pajkosan:

— Tudja mit. Majd megtelefonozom. Tudja maga a telefonjátékot?

— Nem tudom.

— Na várjon. Alljon ide.

Odaállt Okörsem urfi. A baba egy kis gombolyag pamutot halászott ki a szoknya-cskéja zsebéből és bele tette az urfi zsebébe.

— Igen, most indulj.

— Hová menjek? — kérdezte a szerelmes jogtudós.

— Hova, istenkém, hova, de nagy buksi maga. Hát menjen, amerre lát.

Okörsem urfi önérvényesen felvágta a szépen fésült fejét és kiakarta dobni zsebéből a gombolyagot.

— Ne bántsa, hagyja. Csak menjen és addig megse álljon, míg a telefon készen nem lesz... Aztán vegye a kezébe a pamut végét érti?

Okörsem urfi ment, kiment az ajtón, kiment az udvarra és a gombolyag forgott a zsebében, melynek a végén hagyta urfiadott bolondját járattja... Ment az utca felé... visszafordult, ment a szinbe, de még mindig forgott a gombolyag és nyult a pamut... Most tehát a kertbe és itt egyszerre valami villamos bizegését érzett: a pamut huzal végén dobogott a — két gyerek szíve.

Eggyest csak érzi, hogy a baba rángatja a telefont.

BELFÖLD.

A képviselőház feloszlása. Rendesen jól értesült képviselőkörökben — írja a „K. É.” — általános a vélemény, hogy a kormány egyáltalában nem gondol a képviselőház feloszlására. Erre a kormánynak jelenleg annál kevésbé van szüksége, mert, mint az utóbbi szavazás is igazolja, igen jelentékeny többség felett rendelkezik. Általánosan azt hiszik, hogy a kormány ez idő szerint már azért sem írhatná ki az új választásokat, mivel ha ezek az egyházpolitikai javaslatok végrehajtása előtt tartatnának meg, a néppárt részéről az izgatások oly határtalan mérveket öltenének, hogy az új választások egyáltalában nem járnának a várt eredményre és nem teremtenék meg azokat a szilárd politikai és pártviszonyokat, melyek a törvényhozás eredményes működésére szükségesek. A kormány nem fogja magát zavarattatni a személyes jellegű támadások által és elő fogja készíteni mindazokat a törvényjavaslatokat, melyeket a jövő ülészakban első sorban elintéztetni óhajt.

Az országgyűlési szabadelvű párt báró Podmaniczky Frigyes elnökielte alatt tegnap értekezletet tartott, melyben tárgyalás alá vette a képviselőházban legközelebb napirendre kerülő előterjesztéseket. Minden vita nélkül hozzájárult az értekezlet nevezetesen a zárszámadás vizsgáló-bizottságnak az 1893. évi állami zárszámadásokra, az 1894. év első háromnegyedében előfordult tulkiadásokra, előirányzat nélküli kiadásokra s hitelátruházásokra, Magyarország és Horvátország közt 1892-re történt elszámolásra s a néhai Váshelyi Pál mérnök leányának engedélyezett állami segélyre vonatkozó jelentéseihez; elfogadta továbbá a székely vasutakra s a párdány—szombolyai és a segesvár—szentágotai helyiérdekű vasutakra vonatkozó tvjavaslatokat s tudomásul vette a gurahonoz—nagyhalmágyi, temesvár—nagyszentmiklósi, pozsony—dunaszerdahelyi és szilágyi h. é. vasutakra vonatkozó miniszteri jelentéseket.

A Justh-párt akciója. A függetlenségi és 48-as párt tagjai, kik Justh vezérlete alatt a pártkörből kiléptek, a vidékről ismét több üdvözlő levelet kaptak, a melyekben eljárásukat helyeslik. Többen közülök március 15-ének ünnepét arra használják föl, hogy választóik körében megjelenjenek s ez alkalommal a párt programját és jövő magatartását kifejtsek. Justh Gyula elnök Makóra utazik, hogy a párt elveit ott kifejtse. Fogadására a

Hát ő is megrántotta. Baba egyre telefonoz, egyre huzálja a pamutot, ebből azonban semmit se ért Okörsem urfi... Így huzgálták jó darabig a telefont míg végre Okörsem urfi megharagudott, ő nem komédiázik, eleresztette a telefon végét, mire a pamut, mint egy hosszú mérges kigyó, huzódott beljebb, beljebb az udvaron, a gangra, a gangról a szobába, ahonnét kaczagva ugrott ki a baba:

— No! — kiáltott rá Okörsem urfi, aki már föltúrte nadrágját, hogy világgá megy.

— Na, szép telefonozás ez... En egy szót sem halottam... Hát a nyilatkozat, baba?

— Ojé, de buksi maga, hiszen ott van a zsebében.

Ezzel a baba eltűnt, mint egy kis megijedt rigó, az angora vesd el magad, utána és Okörsem urfi kiveszi a zsebéből a baba telefon-vallomását: a gombolyag végébe rejtett iczi-piczi levelet drága iczi-piczike betűkkel:

„Szeretem magát.”

Rohant föl, be akart menni, de a baba nem bocsájtotta be, hanem kitelefonozott az ajtónyíláson:

— Ma nem akarom látni...

A fehér bundás angora ott volt az ajtóban és jókedvűen kapkodta a pamut végét, mely a küszöbön kinyúlt.

párt hívei részéről nagy előkészületek történtek. Műle k Lajos Apátfalvára megy, Tóth János Dévaványára, Barabás Béla pedig Gyomára, hogy választóik körében a pártszakadás felől nyilatkozzanak.

Zászlós urak esküje. A legutóbb újonnan kinevezett zászlós urak ünnepélyes megesküése, csütörtökön, folyó hó 14-én megy végbe Bécsben. Bánffy Dezső báró miniszterelnök ez alkalomból szerdán este egy napi tartózkodásra Bécsbe megy.

Politikai utazó-ügynökség. Az Ugron-párt nagy adminisztratív talentuma: Polónyi Géza, úgy látszik, colportage útján akarja a párt vidéki ügyeit rendezni s hogy milyen sikerrel kezd, arról a következő távirat ad némi tájékoztatást:

Hajdu-Szoboszló, márcs. 11. A Debreczenben időző Polónyi Géza magához rendelte az itteni függetlenségi és 48-as párt elnökeit, hogy nyilatkozzanak az iránt, vajjon a márcs. 15-iki ünnepet választói körében töltse-e? A függetlenségi kör tagjai bizalmasan megbízták elnökeiket, hogy Polónyinak tudtára adják, miszerint lejtvelet sem most, sem a jövőben már a közbotrány elkerülése szempontjából sem óhajtják, de haméig eljőne, a szokásos bankettet sem tartják meg. Különben is a helyzet tisztázása ügyében a függetlenségi kör legközelebb gyűlést tart, a melyen egyttal nyilatkozni fognak a pártválság ügyében is és valószínűleg bejelentik a Justh Eötvös-féle függetlenségi és 48-as párt támogatását.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, március 12.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Perozel, Schóber Ernő és Hock János.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső miniszterelnök, Lukács László, Perozel Dezső, Dániel Ernő, Josipovich Imre és Fejérváry miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A költségvetési törvényjavaslat.

Horánszky Nándor Andrássy Gyula gr. beszédére reflektál, a melyből egyetért azzal, hogy a magyar elem érvényesülése a hadseregben mindegyik magyar ember óhajta, mert ez a nemzeti párt minden törekvése is. Ennek az óhajtatásnak azonban meg is kell valósulnia, mert csak mint óhajtatásnak nincs értelme. A midőn örömet fejezi ki, hogy a czélban Andrássy egyetért Apponyival, csak sajnálja, hogy elhallgatta: a czél elérésére minő eszközöket ért Andrássy? Jó lett volna ezt is megmondani, mert ha Andrássy eszközei jobbak, szölkők készséggel szentesítenék ez eszközöket a czél kedvéért. — Hathatós eszköz volna a hadsereg vezetőinek a meggyőzése, csak hogy ezt ő csupán aktivitása idejében gyakorolhatta, utána pedig ez az eszköz lomtarba került. De mit ért el maga Andrássy is ez eszközök által? Látjuk, hogy az ő czélja még ma is csak czél, tehát ez az eszköz nem vitt minket közelebb a közös czélhoz. Andrássy állításával szemben illeti Pulszky Agost 1875-diki beszédét, amely a katonai iskolák magyarosítását hangsúlyozta. Ez a beszéd már magában véve is bizonyítja, hogy a nemzeti párt követelése nem mai keletűek és a hadsereg nézve nem bombasztok, mert hisz hangsúlyozta ezt maga Pulszky is. (Helyeslés bal-felől.)

Konstatálja egyben, hogy Apponyi és Tisza István beszéde között különbség van, mert Tisza István még csak a czél sem ismeri el. Ezt a különbséget kiegyenlíteni nem a szóló feladata. (Helyeslés bal-felől.) Tehát akik a fuziót az elismert czél elajjtásával követelik, azok árulást követelnek a nemzettel szemben, amelynek e jogait a házban a nemzeti párt képviseli egymagában. (Helyeslés bal-felől.) Ezután foglalkozik Tisza Kálmán beszédével, melyet az 1875. fuzió magyarázatának és egy újabb fuzió esetleges megakadályozásának tulajdonít. Sajnálattal nélkülözi e beszédben, valamint a 75-iki fuziót igazoló

beszédekben az őszinteséget. Ha Tisza őszintén bevallja, hogy régi álláspontjával felhagyott, ez sokkal jobb lett volna. Egyben egyet ért Tiszával abban, hogy a fuzióra az idő még nem jött meg, mert a viszonyok még nem elég rosszak. Egyébként pedig az ő theoriája a Tisza Istvánéval szemben az, hogy a vezeklő államférfi, ha tévedett, úgy vezekljen, hogy álljon félre. A szakaszt nem szavazza meg. (Helyeslés jobbfelől.)

Pulszky Agost mindenekelőtt konstatálja, hogy Horánszky Nándor, valamint a multkor Apponyi, tévesen vitatták a delegáció egy határozatát, amelyvel a magyar és német nyelv egyenlőségét akarják bizonyítani. Igaz, ő követelte a katonai iskolák magyarosítását, de ezt a czél nem hagyta cserbe, erre tör most is. Es utal arra, hogy e tekintetben történnek is intézkedések s csak a ki vak, az nem látja, hogy a magyar nyelv hódít és érvényesül és ezzel egyetemben érvényesül a közös hadseregben a magyar elem is. Ha fuzióról beszél valaki, fuzió nem lehet más irányban, mint a létező égető bajok orvoslására. De vajjon az aktuális és politikai szükségek közé tartoznak-e a hadsereg vonatkozó követelések? Aligha, mert ezek a követelések a jövő feladatai, a jelenre néve pedig ezek csak elválasztó pontok. (Elnök helyeslés jobbfelől.)

Serbán Miklós a románok passzivitását igazolja a magas adócenzussal, a választási visszaéléssel, amelyek olyan mérvűek, hogy a románok még akkor sem jelenhetnének meg az országgyűlésen, ha akarnának. (Derűtség jobbfelől.)

Beöthy Akos igazolni akarja, hogy a hadsereg nézve a többség ugyanazokat a dolgokat vallja, amelyeket 1866-ban Priviosos tábornok hangoztatott a hadügyminiszter nevében, aki a hadsereg megosztásának látta a magyar nyelv érvényesülését. (Ellenmondás jobbfelől.) Ami Andrássy Gyula tegnapi felszólalását illeti, örömet fejezi ki, hogy a hadsereg szellemét illetőleg a czélban egyetértenek. Sajnálja, hogy az eszközökre nézve nem nyilatkozott. Miután más eszközöket a czél elérésére nem tud, mint a melyeket ők hirdetnek s mert ő ezeket az eszközöket a czélhoz vezetőnek tartja, ezekkel az eszközökkel fognak élni jövőre is. (Elnök helyeslés a bal-oldalon.)

Ugron Gábor a magyar törvényekből nem tudja kimutatni mind, hogy azokban valahol a hadsereg egységéről szó volna. Sőt ellenkezőleg, ő levezeti a magyar törvényekből a magyar hadsereget. Hogy 1867 óta így elferdítették Deák kiegyezését, azt annak tulajdonítja, hogy Tisza Kálmán feladta elveit. Ez a példa, egy ellenzéki vesérférfi példája visszahatással volt a nemzeti követelésekre is. Tisza azt mondta, hogy ő a pénzügyi bajok miatt fuzionált. Azért fuzionált, mert pártja gyöngye volt és a fuzióval elveinek legkisebb részét sem való-sítottta meg. Szóló előre látta ezt s ezért elvált Tiszától még a fuzió előtt. Amit előre látott, bekövetkezett. Es a jogfeladások egész sora ellenében egyet eszközölt ki csak Tisza: az „és” szócskát. Es Tisza ezenkívül még csak szakembereket sem nevelt az országnak. (Derűtség jobbfelől.) Vagy igen? Hát mutassanak egyet!

Gajári Odön: Ott van — Péchy Tamás! (Zajos derűtség.)

Ugron Gábor: A Tisza példája csak demprimáló hatással volt mindig és ezért az ilyen embereket a história elítéli. (Helyeslés a klerikális szelbalon.)

Helffy Ignác elismeri, amit tegnap Tisza említett, hogy Simonyi tényleg azt mondta: a kiegyezés megváltoztatásához szükséges a faktorok egyetértése. De Simonyi a faktorok alatt csak azokat értette, amelyeket szölkők értenek: a magyar törvényhozást és magyar királyt. (Helyeslés a szélsőbalon.)

A vitát bezárták s a Ház a szakaszt és a javaslat többi részét megszavazta.

Elnök: Holnap tárgyaljuk harmadszor a javaslatot, a zárszámadási bizottság jelentését és a mentelmi ügyeket. Csütörtökön, pénteken és szombaton nem lesz ülés. (Helyeslés.)

Elfogadtatott.

Ülés vége d. u. 1 órakor.

Kabinetválság Ausztriában.

— március 12.

Bécsből jelentik: A miniszterium állása alaposan megrendült és a miniszterválság nyíltan kitört. Három miniszter akar állásáról lemondani. — Első sorban Windischgrätz herceg miniszterelnök, a ki minden áron szabadulni akar a kormányzás terhétől. A herceg valószínűleg megutálta a politikát és neje ezen ellenszenvét a politika iránt csak táplálja. — A hercegnő ugyanis gróf Schönborn igazságügyminiszterrel és nejevel, a ki férje hivatalára igen büszke, nem jó lábon áll, és jól tudja, hogy férje visszalépése Schönborn gróf lemondását is maga után vonja. A választási reform kérdése Windischgrätz hercegnak alaposan elvette kormányzási kedvét, úgy, hogy a miniszterelnök az esetben, ha az ezen ügy tárgyalására kiküldött albizottság nem fog oly határozatot hozni, a mely a tervezett reform keresztülvitelét lehetővé teszi, ez eset pedig nem valószínű, azonnal le fog mondani állásáról.

Bacquehem márkai belügyminiszter, felismerve a helyzet súlyos voltát és a sülydő hajót elhagyván, jókor akar lemondása által menekülni és be akarja várni azt az időpontot, a míg külissza-politikájára egy másik kabinetben szükség lesz.

Madeyski lovag vallás- és közoktatásügyi miniszter állása a tárczájában lábra kapott protekciórendszer leleplezése által szintén alaposan megrendült és Wurmbra ndt gróf kereskedelemügyi miniszter a szabadelvű párt enfant terriblejének állása szintén annyira tarthatatlanná vált, hogy lemondása küszöbön áll. Az antiszemitaival való kacserködése és nyers magaviselete, mely legfelsőbb helyen is megütközést keltett, szinte lehetlenné teszi a hivatalában való megmaradását.

A dolgok annyira érlelődtek, hogy már a miniszterelnök utódjának személyével kezdenek foglalkozni. A mint megbízható körökben állítják, Thun gróf osehországi helytartó lenne Windischgrätz herceg utódja, a ki állítólag programját már ki is fejtette ő Fel-sége előtt.

Anyai bizonyos, hogy a Windischgrätz-kabinet fennállása a legnagyobb mértékben veszélyeztetve van s hogy a kabinetválság többé el nem titkolható.

KÜLFÖLD.

Az új tengeri csatorna megnyitása. Berlinből jelentik: Ferencz József király Vilmos császár meghívására eljön az északi csatorna megnyitási ünnepélyére Kielbe. Az ünnepély napja nincs még véglegesen meghatározva, de valószínű, hogy június 19-én megy végbe. A királyt Sterneck tenger-nagykiséri el, föltéve, hogy a delegációk tárgyalásai nem képeznek akadályt. Vilmos császár meghívására az osztrák-magyar tengerészet egy hajórajja is Kielbe megy.

Apápa és a keresztény szocialisták. Schönborn biboros érsek Weiss páter titkárral még egy hétig Rómában marad, mert még mindig nem mondott le a reményéről, hogy a keresztény-szocializmus ügyében a pápát véleményének megváltoztatására bírja és bizik benne, hogy a pápa kihallgatáson fogja fogadni.

Az osztrák adóreform. Az osztrák képviselőház tegnap folytatta az adóreform-javaslat tárgyalását; Byk és Gross a javaslat mellett, Dötz pedig ellene beszélt, mire 108 szavazattal 4 ellenében kimondják a vita bezárását. Gessmann viharos ellentmondás és nagy nyugtalanság között kifogásolja a szavazást, minthogy csak 80 képviselő van jelen. Az elnök konstatálja, hogy a szavazatokat helyesen olvasták meg. Erre megválasztották vezérszónoknak: a javaslat ellen az ifjucsek Kramer dr., és a javaslat mellett a szabadelvű Mengert. Kramer azt ajánlja, hogy ne kezdjék meg a részletes tárgyalást, minthogy a javaslat fejlődésre nem képes kezdete egy reformnak.

Bismarck születésnapja. A Leiziger Neueste Nachrichten, mely Bismarck hercege

dolgairól rendszerint jól van informálva, azt a hirt közli, hogy Vilmos császár Bismarck hercege nyolczvanadik születésnapján a császári hercegekkel, az összes miniszterekkel és a szövetségtanács tagjaival Friedrichsruheba szándékozik utazni, hogy a hercegeket üdvözölje. Együttal azt is jelenti az említett lap, hogy Bismarck hercege fiainak meg fogják engedni, hogy a hercegei címet már apjuk életében viselhessék s Bismarck hercege a fenség címet kapná.

Új japán győzelem. A N. Fr. Pressének jelentik Tokióból, hogy a japánok Yinkov megvétele után még egyszer összeszedték erejüket és a chinai sereg maradványaira osaptak. Reggel 7 órakor támadt a három hadosztály a chinaiakra. Ezek alig védekeztek; visszavonultak és utóbb vad futásnak eredtek. Az ütközet 11 órakor véget ért. Sung tábornok 11,000 főnyi serege tönkre tétetett; 2000 embere elesett. A japánoknak csak 150 halottjuk volt. A mikádó neje ma a kórházakban meglátogatta a japán és chinai sebesülteket.

Revolvers üveg munkások. Mint Rivo de Girböl jelentik, német nemzetiségű és revolverekkel fel-fegyverkezett üveg munkások a pályaudvar-negyedben megtámadtak több embert, mely alkalommal egy francia megsebesült. A támadók egyikét elfogták.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 761.1 milliméter, délután 2 órakor 759.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 1.5, délután 2 órakor C° + 8.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 3. délután 2 órakor DK. 5. Felhőzet: reggel félborult, délután borult. Csapadék az előbbi 24 órában: 0 milliméter.

Arad a múlt hóban.

— Polgármesteri jelentés. —

Salaos Gyula kir. tanácsos polgármesternek februárhavi jelentése, melyet a mai közgyűléshez terjeszt be, így hangzik:

A közegészségi viszonyokban hanyatlás állott be. A ragályos bajok kivételével a betegülések általában szaporodtak; s a múlt havhoz viszonyítva a halálosok száma 20-al, a városi illetőségűeké 18-al növekedett. A felmerült betegülések között a hurutoslobos és gümőkóros légzőszervi bajok igen el voltak terjedve; s csusz is gyakrabban előfordult. A kanyaró-járvány alább hagyott. Bejelentve volt 6 eset; halálos kimenetelű eset nem fordult elő. A difteritisz az előbbi hónapoz arányitva szintén apadt. Bejelentetett az előbbi havi 22 esettel szemben 17 eset. A betegek 2 kivételével mind meggyógyultak; 3 kivételével valamennyi beteg serummal gyógykezeltetett. Difteritiszben beteg volt kor szerint: 1 évig 1, 2—5 évig 7, 6—10 évig 6, 11—15 évig 2 és 1 felnőt; városrészek szerint: a belvárosban 6, Pernyáuban 7, az újtelepen 1, Gájban 3. Egyéb járványos körök gyéren mutatkoztak. Bejelentetett hékurut 18, vörheny 4, varicolla 2 eset. Azonfelül 1 esetben halálos kimenetelű gyermekági lász fordult elő. A trachomás betegek száma volt január hó végén 10, szaporodott 6, gyógyult 2, maradt 14, a kórházban kezeltek 9, idegen 8. Elhalt összesen 182 egyén, 59 férfi, 73 nő. Az elhaltak között helybeli 116, idegen 16. Balasat következtében meghalt 1, halva született 18. A városi lakosság halálosági évi aránya 1000: 31.0 A megyei köskórházban ápolatott 422 egyén, az israeliták kórházában 12, összesen 434, ezek közül gyógyult 168 javult 28, meghalt 27. Az ápoltak között helybeli illetőségű volt 22.

A népesedési viszonyokban szintén némi hanyatlás jelentkezett; a születések száma a múlt haviakénál 16-al kisebb a halálosokénál azonban 9-el nagyobb volt. Élve született 141 gyermek, 78 fiú, 63 leány; törvényes 122 törvénytelen 19. A születések évi aránya 1000: 86.4. Házasság kötött 59.

A személy- és vagyonbiztonság nagyobb mérvű bűnesetek által megzavarva nem volt. A 68 esetben felmerült kisebb tolvajlás tettesei 50 esetre nézve kinyomoztattak. A kihágási bíróságnál január hóról elintézetlen maradt 4 ügy, februárban befolyt 200 elintézés alatt állott összesen 224, ebből elintéztetett 170, a bíróságokhoz áttétetett 47, tárgyalás alatt maradt 7. Letartóztatott, részben előállított 101 egyén, ezek közül elintéztetett 96, a bíróságoknak átadatott 5, kintasított 9. A kapitányi hivatal hatáskörébe tartozó kisebb kihágási ügy tárgyalatott és elintéztetett 61. Letar-

tóztatva volt 54 egyén, eltolonczoltatott 42, rendőri-leg büntetett 12.

Bejelentetett a nyilvántartásba vétetett 568 cseléd és 161 gyári munkás. Szolgálati viszonyból eredő panasz tárgyalatott 81, büntetett 24 cseléd. Kiadatott 84 cselédkönyv és 6 igazolási jegy. A bejelentési hivatalnál beköltözés bejelentetett 881, kiköltözés 418. A kapitányi hivatalnál mint iparhatóságnál iparjogositványt nyert 17 iparos, 13 kereskedő; iparát áthelyezte 1 iparos 1 kereskedő; megszüntette 6 iparos, 3 kereskedő. A tanonczlajstromba bejegyeztetett 3 iparos, 7 kereskedő tanoncz; felszabadult 1 iparos, 1 kereskedő tanoncz. A tanviszony megszűnt 1 kereskedőnél. Munkakönyvet kapott 8 segéd, azal jelentkezett 15. Ideiglenes igazolványt kapott 4, jelentkezett 3. Iparkihágási ügy tárgyalatott 5; büntetett 3 iparos.

A városi szegény-ápolóban elhelyezve volt 62 egyén, meghalt 2, február hóban felvétetett 2, maradt a hó végén 62. Élelmezésükre 1745 adag meleg étel s ugyanannyi adag kenyér szolgáltatott ki. A havi segélyben részesített szegények száma volt 408, február hóban felvétetett 18, a segély megszüntetett 6-nél, maradt a hó végén 416 városi szegélyezett. A városi közönsége által tartott árva és lelenes gyermekek száma volt 57. Nem a város közönsége által tartott dajkaságba adott gyermekek száma volt január hó végén 141 februárban szaporodott 7, fogyott 7, maradt a hó végén 141.

Tíz 8 esetben volt, nagyobb arányokat azonban egy sem öltött.

A községi bíróságnál elintézetlen maradt január hó végén 201 ügy, februárban befolyt 719, összesen elintézés alatt állott 920, ebből elintéztetett 759, tárgyalás alatt maradt 161. Végrehajtás fogantatosított 105, árverés tartatott 1.

A katonaság szabályszerűen vezettetett. Tartózkodásra és távozásra jelentkezett 70 közös hadseregbeli és 46 honvéd-tartalékos. Utóállítatott 1 helybeli és 2 idegen illetőségű hadköteles. A póttartalékba áthelyeztetett 3. A városi terhére vendéglőkben elszállásoltatott 1 tábornok, 12 törzstiszt, 14 főtsiszt.

A város általános csatornázása folytatott. Az I. számú ejektor teljesen elkészült, a III. számú Kossuth utcái ejektor légsűrítő-gép alkalmazása folytán szintén elkészült; a II. számú ejektor helye kijelöltetett s ott a földmunka folyamatban van.

Az adóbehajtás eredménye a következő volt. Befolyt: állami adó 74213 frt 81 és fél kr. leiratott 494 frt 90 kr., összesen 74708 frt 71 és fél kr., hadmentességi díj 161 frt 98 kr., jog- és bélyeg-illeték 2727 frt 91 kr., községi adó 26315 frt 48 kr., leiratott 741 frt 18 kr., összesen 27056 frt 64 kr., utadó 4598 frt 27 kr., leiratott 81 frt 50 kr., összesen 4674 frt 77 kr., átírási díj 1809 frt 71 kr., iparkamarai díj 2228 frt 59 kr., idegen közadó 836 frt 95 kr., leiratott 3762 frt 91 kr., összesen 4599 frt 86 kr. Az árva-pénztár forgalma volt bevételben a múlt havi maradvánnyal együtt 328,886 frt 21 kr. kiadás volt 17872 frt 61 kr., maradvány 311,513 frt 90 kr. A házi pénztár forgalma volt bevételben 49278 frt 27 és fél kr. kiadás 41806 frt 46 és fél kr., maradvány 7471 frt 81 kr. Az utépitési alap bevétele volt 8841 frt 81 kr. kiadása 725 frt 30 kr., maradvány 7616 frt 01 kr. A védgát építési alap állása volt 10900 frt 20 és fél kr. A külön-féle alapok bevétele volt 938,101 frt és fél kr.; kiadás 10225 frt 87 és fél kr., maradvány 928,875 frt 13 kr. Követvám befolyt 1664 frt 20 kr., helypénz 1414 frt 95 kr., partvám 49 frt 10 kr. Összesen 3128 frt 25 kr., kiadás volt 920 frt 73 krajczár, maradt tiszta jövedelem 2207 forint 52 krajczár.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelesített 312 drb. folyadék mérték és 345 db. hordó. Hitelesítési díj befolyt 109 frt 92 kr.

Az állategészségügy kielégítő volt: a házi állatok között ragályos vagy járványos betegség nem fordult elő.

Arad, 1895. március 6-án.

SALACZ GYULA s. k.,
királyi tanácsos, polgármester.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Március 13. —

Enyhe. — Délén csapadék. — Olvadás.

HIREK.

Március 13. Szerda. Róm. kath. naptár: Rozina. — Protestáns naptár: Rozina. — Görög-keleti naptár (már-

csins 1.): Eud. — A nap két 6 óra 19 perceskor, nyugszik 6 órakor.

Szabadságharózi emléktárgyak országos muzeuma (színházeépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Városi közgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága márczius havi rendes közgyűlését ma délután 4 órakor tartja. Az ülés sorrendjébe több érdekes közügy van felvéve.

— Az új lugosi püspök. Kormánykörökben befejezett ténynek tekintik Rezei Szilvius orsz. képviselő kinevezését lugosi g. kath. püspökké s még csak a római szentszék végleges hozzájárulására van szükség.

— Maros vize folyik csendesen... Vártuk ma is az ágyulóvást, de az szerencsére elmaradt: mert a zajlás nyugodt, s a Maros vize folyik csendesen. Ha így tart, úgy a későbbi olvadás sem hoz veszélyt. Az apadás rohamos. Ugy, hogy tegnapelőtt éjjeltől tegnap délutánig a víz 136 méterről 023 méterre apadt.

— A vármegyei tisztújítások és a közigazgatási reform. Képviselői körökben híre jár, hogy a kormány legközelebbi törvényjavaslatot szándékozik beterjeszteni, a mely javaslatban kimondatnék, hogy a legközelebbi tisztújítás alkalmával megválasztandó vármegyei tisztviselők megbízatása a közigazgatási reform életbeléptetésével fog lejárni. Mint a P. Hirlap értesül, ez a hír, melyről a lapok egynémelyike is megemlékezett, nem felel meg a valóságnak. A kormány ily törvényjavaslatl ez idő szerint egyáltalán nem foglalkozik s általában azt, hogy az országgyűlés nyári szünetéje előtt ily irányú törvényjavaslat beterjesztessék, illetékes körökben kizártnak tekintik.

— Aradmegye árvizes vidékéről. Kis-Jenőről, az alábbi újabb részleteket jelentik: A Fehér-Körös három nap óta egyre apad s veszedelemtől egyelőre nem kell tartani. Annál nagyobb pusztítást okozott a Fehér-Körösbe szakadó Csiger-patak, amely keresztül törte a védgátat és elöntötte Silingyia magyartelepítvényes községet. A rohanó ár betódult a lakóházakba, aminek következtében eddig nyoloz ház éscsaknem minden melléképület — többnyire istálló — összemlott. A víz olyan helyeket is elborított, ahol még eddig soha sem volt víz. Az egész vidék tengerhez hasonlít, amelyen az elragadt baromfi seregenként uszál. A tuczi és ternovai országutak annyira el vannak öntve, hogy a kóháton való közlekedés is csak a legnagyobb veszedelemmel lehetséges a zajló jégtáblák között. — A veszélyeztetett községbe ennélfelegva sehonnan segítség nem érkezhetett, a lakosság a kétségbeesett védmunkálatokat teljesen magára van hagyatva. A nagy veszedelem elhárításában Kállay Gyula főszolgabíró, Mladin György községi jegyző, valamint a kegyes alapítványi uradalom személyzete éjjel-nappal a legnagyobb önfeláldozást tanúsítja s főképp. az ők buzgalmának köszönhető, hogy a község alantabb fekvő részein, ahol a legnagyobb veszedelemtől lehetett tartani, a száguldó patak ki nem öntött. Ha az árt nem sikerül feltartani, a katasztrófa kikerekíthetetlen és nemcsak Silingyia, hanem a közelfekvő Dezsőháza is menthetetlenül elpusztul. A víz most már apad és ha hirtelen olvadás, vagy eső be nem következik, akkor a fenyegetett községek megmenekültek az árviztől. A kár, nem számítva a szántóföldeken elpusztított vetéseket, 5 ezer forintnál is több. Az árvíz által okozott inség most még

csak szórvaáyoosan mutatkozik, de féltő, hogy a tavasszal nagyobb erővel fog kitörni.

— A katonaság köréből. Mint értesülünk, burghvesi Przedák Károly ezredes, a csász. és kir. 83-ik gyalogezred parancsnoka, legközelebb vezérőrnaggyá lép elő. Helyében ezredparancsnok Schäffer Vilmos ezredes, jelenlegi zászlóaljparancsnok lesz.

— A huszonötödik paragrafus. Hevesmege átiratot intézett Arad városához, melyben kéri azt, hogy a kétéves katonai szolgálat eltörlése tárgyában hozott feliratát pártolja. Arad város előkészítő tanácsa pártolólag terjeszti be a mai közgyűlésen az átiratot.

— A kénsv és műtrágyagyár részére kért telek tárgyában fog a mai városi közgyűlés határozatot hozni. Amint már jeleztük volt a budapesti magyar ipar és kereskedelmi bank mintegy 300 ezer forint befektetéssel tervezi a gyárat, mely egyike lesz Arad legnagyobb ipartelepeinek. A közgyűlés bizonyára egyhangulag át fogja engedni a kért telket melyért az emített bank megfelelő vételárat ajánlt. A bank, amint megkapja a telket, hozzáfog az építkezéshez, s így remélhető, hogy Arad városa még a tél bekövetkezése előtt egy imponáns iparteleppel lesz gazdagabb.

— Athelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Vámosy Mihály aradi kir. járásbírósi és Lászlóffy Béla aradi kir. törvényszéki aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— Tavaszodik. Valami kellemes bizsergés járja át a testünket erre az egy szóra: tavaszodik. Hová is lett az a teméntelen hó az utcákról, házfedelekről? Mint a ködkép eltűnt, eloszlott, s ha maradt is itt-ott jéggé tömörült hó buczka, a városi kocsik serényen hordják ki a városból. Fel-feltűnnek az utcasarkokon a virágáros leánykák, kiknek tényérjából kimosolyog a tavasz ibolya szeme. Igen, lehet a levegőn érezni, mely már kéjesebb az első ibolyák illatától, hogy a tavassz itt van, s hogy a legelső fényes napsugáron teljes pompájában betoppan.

— A diplomák kihirdetése. Gróf Festetics Andortól tegnap ismét jött egy körrendelet a város és a megye közönségéhez. A miniszter ugyanis nem akarja megengedni, hogy az állatorvosok gyakorlatukat addig megkezdhessék, míg diplomájukat a törvényhatóság meg nem hirdeti. A kik esetleg az ellen vétének 100 frt bírsággal sújtatnak.

— Bucsú lakomát rendeztek Borosjenőn — mint onnan tudósítanak bennünket — Mojszi Alajos telekkönyvvezető tiszteletére kit Borosjenőről Pécskára helyeztek át hasonló minőségben. A banketten résztvettek Bittó József járásbíró a teljes számú járásbírósi hivatalnokokkal: Monti Alajos főszolgabíró, Hofbauer László plébános, Csillag Ignác dr., Tessényi Károly, Fejér György, Blan Dávid, Strausz Ignác és Fehér állatorvos. Az első tosztot Bittó József mondotta a távozóra, kiemelve szorgalmát, s kitől nem mint kartárs hanem mint jó barát búcsuzik.

— Cantu Caesárról lapunk tegnapi számának egy távirata már jelentette, hogy meghalt. Az alábbiakban bővebben foglalkozunk az elhunyt tudóssal.

A magyar közönség a Szent-István társulat kiadásában megjelent Egyetemess Világtörténet szerzőjét, Cantu Caesart eme legterjedelmesebb művéből ismeri, s ez a munka hordta szét nevét hazája határain túl a művelt irodalmakba. A Storia Universale sem egyetlen, de bizonyára legjelentékenyebb emléke Cantu Caesar történetírói munkásságának, s egyuttal a legjellemzőbb az ő történeti szempontjára és fölfogására. Erősen katolikus eszellemben van írva, előadásainak hajlékonysága és nyelvének szines volta egyaránt kiemelkedők. E vonásokat majd minden művén észre lehet venni. Minden dolgozatán meglátszik, hogy nemcsak kutató és tudós, hanem feldolgozó és stilszta is; meglátszik, hogy irodalmi és irodalomtörténeti munkákon és általuk oszította ízlését és előadását. E nemű dolgozatai azonban csak

iskolánl szolgáltak történetírói műveihez, melyeknek legnagyobb része Olaszország múltjának egyes korszakaira vonatkozik. E téren s ez irányban folytatott kutatásai és dolgozatai, különösen Lombardiára, elsőrendű tekintély hírébe hozták s maradandóvá tették nevét a speciális olasz történetírók között. — Szorgalmát és munkakedvét a köteteknek egész hosszú sora jelzi, ami hosszú életét tekintve is, nagy buzgalomról tesz tanúságot. Cantu 1807-ben született Brivióban. Papnak szánták, de még földszentelése előtt kilépett a szemináriumból s tanítónak ment. Irodalmi avatását a romantikus Manzoni től nyerte, kiről Emlekezések című később egész kötetet adott ki. Irói működését szépirodalommal, egy elbeszélő költeménnyel kezdte, irodalomtörténeti és esztetikai elmélkedésen és dolgozásokon folytatta s történetírásán végezte. Halála nem volt váratlan, mert már hosszú idő óta betegeskedett. Lakását már hónapok óta nem hagyhatta el s csak a szebb tavaszi napokon jelent meg dolgozó szobája ablakánál, hogy a friss márcziusi levegőt élvezze. De az emésztő baj nem engedett több tavaszt számára, néhány nap előtt ágybadöntötte és ma reggel 88 éves korában megszűnt élni. Milánó középületein gyászlobogó leng és a városban általános a részvétel.

— Leégett templom. Flau-Bustyaházán e hó 7-ikén a gör. kath. templom porrá égett s beégett a templomba a sok ezerré menő egyházi fölszerelés, sőt leégett a templom mellett levő harangláb is. — Az előleges nyomozásból az derült ki, hogy egy Pás nevű parasztember templomból kimenet gyufát gyűjtött, hogy meggyujtsa taplóját, aztán a gyufát eldobta s ez tüzet fogott. Reggeltől estig lappangott a tűz folyvást terjedve, s mikor észrevették lángbaborult az egész faalkotmány mely nem volt biztosítva. A hitközség azért mulasztotta el a biztosítást, mert rövid idő múlva az új kötemplomba költöztek volna át az egyházi felszerelvényekkel s így nem tartották szükségesnek a biztosítást. Nyolcozser forint kára van bezzeg most a szegény hitközségnek.

— Rémes jelenet. Pozsonyban rémes jelenetek voltak tanu a Lőrincz-kapu-utcazajárókéltői. Waretzka József napszamos felment egy kétemeletes ház tetejére, hogy onnan a havat lehányja. Derekéra mentőkötelet kötött s nem is lett volna semmi baja, ha nem a tető szélén, hanem fön a osucán kezdte volna el a havat hányni. A felsőbb réteg ugyanis az olvadás következtében megindult s a veszedelmes lavina leütötte a napszámost. Néhány perczig a levegőbe himbálódzott Waretzka József izgalmasslátványul az emberkének. De hirtelen elszakadt a kötél s szerencsétlen ember lezuhant a gyalogjáróra. Erős belső sérüléseket kapott, de még élt, a mikor a kórházba szállították.

— Párisi sovínizmus. A Figaro abból az alkalomból, hogy a múlt héten Párisban ismét sokat dörögtek a németek ellen, a következő sikerült adomát közli: X. ur barátjának, egy festőnek, műtermében nagyon felháborodik, a mikor hallja, hogy a festő a berlini kiállításra küldi képét.

— Mit sem akarok tudni Németországról. Semmi szín alatt sem szabad Berlinben kiállítanod.

— A művész: Megállj! Mit csöpgöttél az imént a sebkendődre?

— Kölni vizet.

— És hová még innen?

— Sietek a vendéglőbe, a hol frankfurti kolbászt és wesshtfáliai sonkát fogok enni és pompás müncheni sört iszom reá. Azután elmegyek meghallgatni a Wallkürt.

— És te nem akarsz semmit tudni a németekről?

— A liga egy embere elítélve. Mikor a múlt év szeptemberében a konstáncoziai kongresszusról visszatért tanulók Bukarestben Mihály vajda szobra előtt botrányt csináltak, a Romanulnak egy Jonescu nevű munkatársa tűnt ki mint főrendező és a rendőrség megtámadására bujtogató Jonescu urat az alkalommal befogták, de megindítván ellene a vizsgálatot, szabad lábra helyezték. Mint Bukarestből értesítenek, Jonescut a napokban igazgató és rendőrsértésért 6 hónapi és egy napi közönséges börtönrre ítélte a bukaresti törvényszék. Kíváncsiak vagyunk: vajon nem jut-e eszökre a liga lapjainak párhuzamot vonni a magyar és

román igazságszolgáltatás szigorúsága között? Azt hisszük, hogy a mi igazgatóink nem szeretnék, ha a magyar törvényszékek is oly szigorú mértékkel mérnének, mint a romániaiak.

— **Sakkverseny távirat útján.** Londonból sürgőnyzik: A Criterion-restaurant Viktória-oszarnokiban távirati sakkverseny volt a londoni brit-sakk-klub és a newyorki Manhattan-sakk-klub tíz-tíz tagja közt. A játék délutáni 4 órától éjfélig tartott. Két játszma remisvel végződött, nyolc befejezetlen maradt. Az eredeti megállapodás szerint Laskernek kellett volna a játék felett döntenie, de a brit sakk-klub elnökének indítványára a newyorki klub hozzájárulásával a versenyt végül remisnek jelentették ki.

— **200 frt a kályhában.** Bács-Topolyáról írják: Szkendervits Pál szállástulajdonos a napokban hizott sertéseket adott el, melyekért három darab ezrest kapott, amiket százasaokra váltott föl s a nála levő más kétszáz forinttal együtt kendőbe csavarta és ágának szalmazsákjába rejtette, mert a szekrényben nem tartotta eléggé biztosnak. Szkendervitsnek el kellett utaznia és el is utazott, anélkül, hogy valakinek a szalmazsák titkáról szót volna. Így történt, hogy neje a kenyérsütéshez a kemenczébe akarván begyújtani, szerencsétlenségére épen abból a szalmazsák-ból vett szalmát, a melyben a pénz volt, melyet aztán a szalmával együtt tűzbe dobott. Csak mikor férje hazajött, tudta meg, mily drágán fűtött be.

— **Borzalmas vallomás a halálos ágyon.** Szörnyű eset hírét hozza Newyorkból a táviró. Halfeyban (Kensuky állam) egy néger, a ki egy szénbányában szerencsétlenül járt, halálos ágyán bevallotta, hogy a lelkiismeretét őt gyilkosság terheli. Aldozatai közül három dús-gazdag nő volt. Az egyik gyilkosságáért Georgiában egy ártatlan embert fölakasztottak, egy másikért pedig még most is a börtönben kinlódik egy ártatlan ember Tennessee-ben. — A szörnyeteg ruhájában egy női holttest elszáradt kezét találták meg, a melyen egy arany gyűrű volt. Azt amuletképpen tartotta magánál.

— **A hóhér zsványbandája.** A bethleni csendőrség nagy kiterjedést zsványbandának jött nyomára, melyet Varga Miklós bethleni hóhér szervezett s a melynek három csapatja december óta valóságos rettenetesben tartotta Szolnok-Doboka és a szomszédos megyék lakosságát. A bandának egy szakaszát a bethleni csendőrség kiküldöttjeinek sikerült elfogni Oroszmezőn a Szamos partján, egy pár mélföldnyire Szilágy megye határáról.

— **A hóhér kötele.** Ismeretes a köznépek a hóhér köteleiről való hiedelme; azt hiszik, hogy az szerencsét hoz és épen azért drága pénzen veszik meg akasztások után a hóhér köteleit. Bali Mihály, az új hóhér, szintén szép pénzre tett szert most Szatmáron, Francia Pál rablógyilkos kivégeztése után. A pór nép valóságos megrohanta a hóhért és a legényeit s nemcsak a kötéltől, hanem az akasztófától is drága pénzen vásárolt kis darabokat. Érdekes, hogy a mikor a ruhát levették a holttestről, a kapulárát találtak rajta Máriaképpel. A kivégzett Francia Pál egy napig feküdt a törvényszék halottsházájában, aztán minden szertartás nélkül ásták el a temetőben.

GYÁSZROVAT.

† Ujlakiné, szül. Lukácsy Sarolta, a rövid szenvedés után sirba dönt fiatal asszony temetése tegnap délután ment végbe a gyászoló család Deák Ferencz utcai lakásából. Az elhunyt és családjának barátai, tisztelői kivétel nélkül ott voltak az utolsó, szomorú búcsúnál. A halott végtisztességét Csécsi Imre pref. lelkész adta, kinek elmondott imája és beszéde minden szembe könnyeket csalt. Béke poraira!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az aradmegyei hitelegylet mint szövetséget VII. évi rendes közgyűlését az Aradcsanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság gyűléstermében f. évi márczius 31-én, d. e. 11 órakor tartja meg a következő tárgysorozat mellett: 1. az 1894. évi üzlet eredményről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés tárgyalása, a zárszámadások felülvizsgálása, az évi mérleg megállapítása, ha-

tározathozatal a tiszta nyereség hovatartozása iránt, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a zárszámadási felmentvény megadása. 2. A felügyelő-bizottság megválasztása. 3. A központi bizalmi férfiak megválasztása. 4. Netaláni indítványok. A közgyűlésre a t. egyleti tagokat ez uton is meghívja az igazgatóság.

(*) **Kölcsey dalkör.** Felkéretnek a „Kölcsey dalkör” t. működő igazgató választmányi tagja, miszerint a ma este tartandó énekpróbán illetve igazgató választmányi ülésen annál is inkább sziveskedjenek teljes számban megjelenni, miután fontos és halasztást nem tűrő dolgok kerülendően tárgyalás alá, melynél az összes tagok jelenléte felettből szükséges. Az elnökség.

Ma szerdán, márczius 13-án Dobránszki sörösarnokában nagy katona-hangverseny.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Márczius 13. (Szerda) Lili, bohózat: Küry Klára vendégfellépésével.

Márczius 14. (Csütörtök) A zsidónő, opera; Mezey Mihály jutalomjátékául.

Márczius 15. (Péntek) Délután: Petőfi élete és halála, színmű; este: Bánk-bán, dráma.

Márczius 16. (Szombat) A tücsök, vígjáték; Kozér Nina jutalomjátékául.

Márczius 17. (Vasárnap) Délután: Tiszt urak a zárdában, operette; este: A dolovai nábob leánya, vígjáték; Fenyvessi Emil vendégfellépésével.

* Küry Klára, a bájos vendégművésznő, tegnap este ismét a papa felesége című újdonságban lépett fel. Miután véleményünket erről a darabról s Küry Klára utánózatlanul kedves, életvidor alakításáról már tegnap körülményesen elmondtuk, most csak azt hangsúlyozzuk, hogy a vendég még bájosabbnak tűnt fel, mint a premieren s hogy az újdonság a jobb előadás dacára is rettenetes unalmas és ostoba dolognak mondható. Küry Klára kedvéért, az ő elragadó művészetéért még csak meg lehet hallgatni, de ő nélkül — nem kérünk a Papa feleségéből többé. A vendégen kívül tegnap is kitűnően játszott különösen Hunyady, aztán Balassa és Benedek. Küry Klára dalait viharosan újrátatták s 5-6 ízben hívták ki őt a felvonások végén. A többiek is kaptak tapsot. A színház nem telt meg egészen, dacára a csak mérsékelten emelt helyáraknak. Ennek az az oka, hogy az aradi közönség a Papa feleségével már a premiéren tökéletesen jóllakott. Az előadás — hála a rövid felvonások közöknek — 10 óra után véget ért s nem háromnegyed 11-kor mint a bemutatón.

* Mezey Mihály jutalomjátéka. A múlt héten közbejött körülmények miatt elhalasztott „Zsidónő” opera Mezey jutalomjátékára holnap kerül színre. A kedvelt tenorista jutalomjátéka iránt óriási érdeklődés nyilvánul és bizonyára nagy közönsége lesz. A főbb szerepek a régi kezekben lesznek.

* „Mosolygó történetek” címmel új vállalat indul meg a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) czég kiadásában. Miként a czíme is mutatja, humoros elbeszéléseket fog tartalmazni a gyűjtemény, melynek most megjelent első kötete valóban kitűnő kezdetnek mondható. Murai Károly, egyike legkedveltebb humoristáinknak gyűjtötte össze e kötet huszonhárom elbeszélését, melyek legnagyobb részét a legelső rangú külföldi irokból vannak fordítva, bár van közöttük néhány igen sikerült eredeti magyar elbeszélés is. A ki szereti a jókedvű

historiákat — és ki ne szeretné őket — nagy örömet fogja találni Murai e kötetében, amelyet izléses, tartos, szinnyomásu borítékban árulnak igazán olcsón, 60 krért.

* „Ejnye be jó.” Ez a czíme egy pompás borítéku új könyvnek, mely „képes és képtelen adomákat és énekeket” tartalmaz. Murai Károly, a kitűnő humorista, „hánnya garmadába” a jóízűnél jobbízű anekdotákat, tréfás ötleteket, szellemes mondásokat stb., olyan könyvet szerkesztve, melyet mindenki szívesen fog elővenni kedv-derítőnek egy-egy borus órában. A munka majdnem minden egyes lapját kitűnő rajzok díszítik, melyeket legjelesebb művészeink készítettek. Az illusztrációk, nagy száma mellett a könyv ára alacsonyra van szabva: 60 krért rendelhető meg a kiadónál, Lampel Róbertnél (Wodianer F. és fiai) Andrásy-út 21.

* A Szalay-Baróti-féle történelemnek most jelent meg a 9. füzet, mely a Könyves Kálmántól IV. Istvánig terjedő időszakot öleli fel. A munka nagy eredményre már oly sok ízben volt alkalmunk rámutatni, hogy most beérjük a füzet gazdag illusztráció-díszének felsorolásával. Külön műmelléklet kettő van benne. A pogány magyarok lázadása és a várkonyi találkozás, mindkettő Geiger S. rajza után került. A szövegbe nyomott illusztrációk a következők: Kálmán király ezüst pénze. Komnen János császár érme. II. István ezüst pénze. II. (Vak) Béla pecsétje, Vak Béla pénze. Henrik osztrák örgróf és bajor herczeg pecsétje. III. Konrad német császár szobra. III. Konrad osztrák keresztes hada. VII. Lajos francia király keresztes hada. Keresztes vitéz a második keresztes háború idejéből. II. Géza király pecsétje. Mánuel osztrák pénze. Barbarossa Frigyes császár. II. Géza király ezüst pénze. IV. István király érme. Egy-egy füzet ára 30 kr. Megrendelhető Wodianer F. és fiánál Budapest, Andrásy-út 21.

* Az Új Idők 12. száma, minden inkább, csak nem tucatszámú. Olyan változatos, tartalmas és érdekes, hogy a külföld legkiválóbb képes hetilapjaival győzelmesen állja ki a versenyt. Herceg Ferencz folytatja elbeszélését, melyet Neogrady illusztrált, Geich a (egyik legkiválóbb publicistánk írói álneve) a „Nyomorúságról” irt megkapó módon és czikkének mintegy pendantja „A paraszt Páris” című czikk, mely a vásárhelyi szocialista pór hőseit mutatja be írásban és képből. A „Mindentel” rovat olyan gazdag és érdekes, hogy valóságos specialitássá nőtte ki magát és a képek közül Csók István „Bátori Erzsébet”-je érdemel külön említést. A lap iránt érdeklődőknek a kiadóhivatal kívánatra ingyen küld mutatvány-számot.

* A „Magyar Lányok” 12. száma is épp oly érdekes tartalommal jelent meg, mint az előbbiek. Egri György, a most legújabbban föltűnt kitűnő ifjúsági elbeszélő egy kedves kis mesét irt, Palágyi Lajos költeményt, Gaál Mózes történeti elbeszélést. A szerovatban Abrányiné ismerteti az új gyermekoperát, Jancsi és Juliskát. A szerkesztő, Tutsek Anna, egy hosszabb elbeszélést irt; azonkívül a kézimunka és többi rovatok is nagyon változatosak. Mutatvány számokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A vásárhelyi szocialista-per. A tegnapi tárgyaláson megkezdették a tanúk kihallgatását. Az első tanú Hegedűs Bálint volt, a ki Szántó Kováccsal szemben külön szocialista-egyletet alapított. Vallomása megerősítette, hogy Kovács tervszerűen igazgott. Kihallgatták még Gosztonyi Sándort, Tóth Pált és Nagy Béla rendőrtisztviselőket, a kik mindannyian terhelően vallottak. A szembesítés alkalmával vádlottak mindent mereven tagadtak.

TÁVIRATOK.

Vasuti szerencsétlenség.

Budapest, márczius 12. (Saját tud. táv.) A keleti pályaudvarban a gráci személyvonat sebesen robogott be s neki ment a sinek végén levő útközönek. A leszálló utasok közül többen megsérültek.

Szocialista nyomtatványok.

Budapest, márczius 12. (Saj. tud. táv.) Azon terjesztett hír, hogy a pesti kaszár-

nyákban szociálista nyomtatványokat szét-szórtak volna, koholmány.

Elítelt gyilkos.

Budapest, márcz. 12. (Saj. tud. távirata.)
Rossu Titus kereskedősegéd, özvegy anyja szeretőjét, Trennel kereskedő inast, lelőtte. A törvényszék emberölésért hat évi fegyházra ítélte.

Udvari hírek.

Bécs, márczius 12. (Saj. tud. táv.)
Maria Immaculata főhercegnő, ki leánya Mária Terézia főhercegnő, Károly István főherceg nejeinek látogatására hosszabb ideig Polában tartózkodott, ma délelőtt Bécsbe visszatért.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, márczius 12. (Saj. tud. táv.)
A képviselőház mai ülésén ismét botrány keletkezett. Gossman antisemita képviselő Auspits képviselőről beszélt, ki néhány nappal ezelőtt őt megtámadta. «Egy ember — ugymond — aki elég vakmerő...

Az elnök félbeszakítja a szónokot s kijelenti, hogy nem engedi meg ilyen hangon beszélni a ház egy tagjáról.

Gossman: Az az ember, a ki a legnagyobb korrupció útján jutott a házba. (Felkiáltások: Zsidó!)

Az elnök Gossmanntól megvonta a szót.

A szerb diákok csinyje.

Belgrád, márczius 12. (Saj. tud. táv.)
A nis-i felsőbb tanintézet igazgatójának a hallgatók által történt tetteleges bántalmazása ügyében elrendelt vizsgálat serényen folyik és még számos hallgatót tartóztattak. A kormány az intézetet valószínűleg be fogja zárni.

Roseberry lemondása.

London, márcz. 12. (Saját tud. táv.)
Mint hírlik, a liberális párt nem tartja lehetősen, hogy Roseberry lord egészségi okokból lemond.

A japán-kínai háboru vége.

London, márczius 12. (Saj. tud. táv.)
A japán-kínai háboru békefeltételeibe a kínaiak beleegyeztek. A békefeltételek ezek: Korea függetlensége, egy territorium átengedése és hadi kárpótlás fizetése.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, márczius 12.

Gabona üzlet: Buzát ma mérsékeltten kínálták, a vételkedv is mérsékelt volt, irányzat csendes maradt, elkelt 20000 mm. változatlan áron.

	mmassa	kg	frt
Tiszavidéki	300	82.	7.05
"	100	82.5	7.02 1/2
"	300	81.	7.02 1/2
"	400	81.5	7.05
"	500	81.5	7.—
"	200	81.5	7.02 1/2
"	300	81.	7.05
"	500	80.	7.—
Északmagyarországi	1200	80.5	6.92 1/2
B. Almás	3800	78.5	6.87 1/2
Ó-Becsei	2800	78.7	6.91 1/2
Baktároson	2100	79.5	6.91 1/2
"	1000	79.	6.92 1/2
"	1700	79.	6.95
"	900	79.	6.80
Rozs	9000		6.87 1/2
Zab	260		6.72 1/2
"	100		6.80
"	200		6.52 1/2

Határvidék üzlet: Amerika igen szilárd jegyzéseire nálunk is szilárdan indult az üzlet búzában s igen élénk üzlet mellett zárlatig 5—6 krral lett szilárdabb. Tengeri színű szilárdan indult s élénk kereslet mellett szilárd árfolyamát meg is tartotta. Rozs és különösen zab nagyobb kereslet mellett szilárdabban indultak.

Zárul 11 órakor:

Buza márczius—április	7.06—7.07
Buza szeptember—október	6.73—6.74
Tengeri május—június	6.36—6.37
Tengeri őszre	5.58—5.60
Zab márczius—április	6.30—6.22
Zab őszre	—
Káposztarepoze	10.70—10.75

Külföld: New-York: búzára 7/8—, tengerire 1/4—3/8 szilárdabb, Chicago: búzára 1/4—1/2, tengerire 3/8—, szilárdabb. Páris és London szilárd, Liverpool tartott.

Ertéktőzsdé: Igen szilárd külföldi zárlatokra nálunk is tetemes szilárdsággal indult ma az üzlet s különösen osztrák államvasut részvény élénk kereslet mellett pár frittal emelkedett. Helyi papírok szintén szilárdabban zárultak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	894.—
Magyar hitelrészvény	462.—
Osztrák államvasut	402.—
Rima-Murányi	265.—
Déli vasut	109.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi márcz. hó 11-én. Rízot sertés árak. 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 46.—47. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 46.—47. krig. Fialat nehéz (páronként 320 kg-ron felüli súlyban) 48.—49.5 krig. Fialat közép (páronként 251—320 krig súlyban) 46.—47. krig. Fialat könnyű (páronként 250 krig. terjedő súlyban) 46.—47. krig. II. Magyar szeder: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 45.5—46 krig. — Közép (páronként 220—280 krig. súlyban) 45—45.5 krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 45.—46. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kg-ron felüli súlyban) 45.—46. krig. Közép (páronként 220—250 kilogramm súlyban) 45—46.— krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 44.—45. krig. Sertésárak: 1895. márcz. hó 8-án volt készlet 118,811 darab. 1895. márcz. hó 10-én felhajtatos: 6388 darab. 1895. márcz. 10-én elszállított: 6118 drb. 1895. márcz. 11-én maradt készletben 119,031 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: Csendes.

Budapesti gabnatózsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 12. d. n. 5 óra.

F. a. j.	Mennyiség	100 kg. ár	
		frt	frt
Buza bányai uj		6.75	7.—
Buza tiszavidéki		6.80	7.05
Buza pestvidéki		6.75	7.—
Buza fejmegyei		6.75	7.—
Buza bacsikai		6.85	7.10
Rozs uj, I-od rendű		5.05	5.10
Rozs uj, II-od rendű		4.95	5.05
Arpa takarmány		6.15	6.45
Arpa égetni való		6.80	6.90
Arpa sörfőzdei		7.20	8.20
Zab		6.60	6.70
Tengeri bányai		6.45	6.50
Tengeri másnemű		6.35	6.45
Káposzta-repoze bányai		—	—
Köles		6.20	6.80
Buza márcz.-ápr.		6.77	6.79
Buza szept.-okt.		—	—
Buza máj.-jún.		5.51	5.54
Rozs márcz.-ápr.		6.40	6.42
Tengeri jul.-aug.		—	—
Tengeri aug.-szept.		—	—
Tengeri októberre		—	—
Zab márcz.-ápr.		6.23	6.25
Zab szept.-okt.		—	—
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.		10.70	10.80

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. márczius 12.

Magyar aranyjárdék 4/100	12.15
Magyar koronajárdék 4/100	99.10
Magyar arany 4 1/2%	127.50
Magyar eszűt 4 1/2%	104.50
Magyar keleti vasut 1876.	125.25
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmogváltási kötvény	101.25

Horrát-szlavon földtehermentesítési kötvény . . . 98.25
Magyar nyereséjű-közlő 162.50
Tiszasszabályozási és szegedi közlő 153.—
Osztrák papírajárdék 101.25

Szészület.

— Márczius 12. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban ávers szesz 52.75, kicsinyben 58.— hordó nélkül per 100 liter 1/2 beledérve 35 frt fogyasztási adót.

LEGTÜNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasabb	legalacsonyabb	legmagasabb	legalacsonyabb
Márcz. 2	762.8	755.6	2.9	-9.6
" 3	49.6	48.9	5.5	-3.8
" 4	54.6	49.3	3.8	-2.7
" 5	59.2	55.2	0.7	-4.8
" 6	56.3	51.9	6.0	-4.8
" 7	57.2	56.6	1.2	-5.5
" 8	6.7	58.0	1.5	-6.8

Hó és nap	Szél iránya	Száll. seb.	Felhőzet általában		Észrevétel
			Általában	Csap. mm	
Márcz. 2	DK.	6	félborult	—	—
" 3	DK.	6	borult	9.8	eső
" 4	K.	5	borult	0.7	este esett
" 5	EN.	3	borult	—	—
" 6	DK.	7	borult	7.1	este havas eső
" 7	DN.	3	borult	6.5	havas
" 8	EN.	4	félborult	—	hónymok

POSGAY LAJOS dr.

VIZJELZÉS.

1895. évi márczius hó 12-én reggel 8 órakor észlelt víz-állások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzón.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vízállás		Jégvastagság
			ostimétr.	ostimétr.	
Branyicska	- 5°	szeles	+ 108	jég zajlik	
Gyulafehérvár	- 7°	derült	+ 164	jég áll	
Arad	+ 3°	derült	+ 28	jég zajlik	
Makó	+ 3°	felhős	+ 272	jég áll	
Szeged	+ 3°	derült	+ 400		

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A - jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. márczius 12.

A m. kir. folyásmérési hivatal.

Aradvárosi

Évadbérlet
149. szám.

színház.

Havibérlet
9. szám.

Szerdán, 1895. márczius 13-án

Küry Klára urhölgy a budapesti népszínház művésznője hatodik vendégfellépésével:

Évkes színű 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Milaud. Fordították: Fáy J. Béla és Evva Lajos. Zenéjét szerző: Hervé.

SZEMÉLYEK:

Antonin Plinhard, tüzér	Hunyady J.
De la Grange Batlière báró	Benedek Gy.
Saint Hypothése vicomte, nagybátyja	Balassa J.
Bompan, professor	Gál Gyula
René	Tompá K.
Bouincourt	Csatár Gy.
Bouincourtne	Tolnainé.
Amel e, leányuk	Küry Klára
Antonine, unokájuk	Küry Klára
Viktorine, szobaleány	Körösi J.
Madame Vieubois	Laszkó A.
Madame Grandsee	Reviczky E.
Madame Anderson	Pajor Agnes

Kezdete 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márczius 12. —

Náder szálloda: Gyűrűs József asztalos, Szombathely. Szabó Gyula festő, Nagyvárad.

Magyar Korona szálloda: Ober Béla hivatalnok, Merzifalva. Huffert Lajos ker skedő, Orosháza. Weiss Sándor földbirtokos, Temesvár. Garbanu Konstantin es-peres, Butyin. Weiss Zsigmond földbirtokos, Temesvár. Naszády Géza államvasuti fogalmazó, Szeged. Friedmann Vilmos, birtokos, Czegléd. Riedler Pálné magánzó, Budapest.

Arany Kulcs szálloda: Scherer János földbirtokos, Csersző. Mózes János tanító, Aljos.

Három Király szálloda: Schüller N. magánzó, Új-Szt.-Anna. Bosnyák Imre birtokos, Holdmérés.

Felölös szerkesztő Vass Géza.

3534/951

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmivelésügyi miniszterium rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Budapesten f. évi márczius hó 18—27-ig, Kassán márczius 26-tól április 4-ig, Kolozs-Monostoron április hó 1-től 10-ig gyümölcsészeti tanfolyam rendeztetik.

A részletes pályázati hirdetmény a városház kapuján megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

3534/95.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmivelésügyi miniszterium rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Budapesten f. évi márczius hó 18—27-ig, Kassán márczius 26-tól április 4-ig, Kolozs-Monostoron április hó 1-től 10-ig gyümölcsészeti tanfolyam rendeztetik.

A részletes pályázati hirdetmény a városház kapuján megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

3535/95.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a hadsereg lószükségletének kiegészítése céljából Aradon — a vásártéren — folyó évi márczius hó 24-én katonai lóvásár fog tartatni.

A részletes hirdetmény a városházán megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,28	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,18	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,28
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,18
Lőkősháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	8,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Gyórok	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvár	5,21	8,38	6,41	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piaki	—	11,04	9,38	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,36	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,59	4,04	2,14
Piaki	5,05	6,05	3,59
Soborsin	5,38	8,21	4,00
Tótvár	—	8,40	6,42
Berzova	—	9,09	4,50
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	7,29	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,02
Gyórok	—	10,25	6,18
Glogovác	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,07	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,30	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orczifalva	7,20	1,09	6,34
Merczifalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,43	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,43
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjennő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	3,03
Elek	5,30	3,23
Ottlaka	5,40	3,36
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjennő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarás-major	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovácsokháza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,39
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	4,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovácsokháza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,38	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,04	5,43
Apátfalva	3,55	7,23	6,02
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,03
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alcill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	3,10	4,25
Almás-Alcill	4,37	3,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	3,58	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelek	6,06	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muszka-Magyarád	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ötvenes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,49

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

Ezennel közhírré tétetik, hogy Sulkowski József Mária herceg pankotai gazdaságában Pankotán több darab két éves nyugoti tarka (pinzgavi) tenyészbika és apátii gazdaságában az apátii majorban szintén több darab 3-5 éves magyar fehér tenyészbika van eladóra felállítva.

Venni szándékozók megtekinthetik és készpénzfizetés ellenében azonnal átvehetik Pankotán, illetve Apátiban.

Aradon, 1895. március hó 9.

Tagányi István

mint Sulkowski József Mária herceg teljhatalmu jog- és vagyonskormányzója.

235. 3-3.

4678/1895.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelségi m. kir. miniszter ur 14249/895 sz. e. kelet rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy a hasított körmű állatok Styriába csak is vasuton és csak is azonnali levágás céljából vihetők be.

Aradon 1895. évi március hó 9-én.

A városi tanács

572/895.

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmivelségi m. kir. miniszter ur 78948/894. sz. a. kelet rendelete nyomán közhírré tesszük.

Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marhalevel rendszerünknek azon céljából, mely szerint senki egy marhalevel birtokában, amely marhalevelén leirt állat tulajdonában nincsen, azennel rendelem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő állatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevelet az illetékes marhalevelkezelőnek beszolgáltatni, ki az ilyen marhalevelekkel az 1888. VII. t. cz. végrehajtására 1888. évi 40000. sz. a. kiadott rendelet 21. §-a értelmében jár el. A ki jelen rendeletem ellen vét, amennyiben cselekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esnék, illetve fegyelmi vétséget nem képezne, kihágást követ el, mely 100 forint terjedhet és az idézett törvény 156. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó.

Arad, 1895. január 12-én.

A városi tanács.

136/1895. p. m.

Hirdetmény.

Azok, kik az 1895. évre tenyésztésre ingyen selyempetét kívánnak, felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve neveiket s a kívánt pete mennyiségét az ott kitett ívre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek kevesebb petére tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat.

1. Mástól petét el nem fogadni.

2. Minden termett gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltó intézethez, mely a pete kiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha, vagy dupla gubók-e, ki-liként egy forintjával váltatnak be, csak a külsőleg fekete gubók, mint teljesen haszonvehetetlenek fognak 10 krajczárjával beváltatni.

3. Azok akik a termett gubókat bárki másnak eladnák, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettetni.

Arad, 1895. évi január hó 18.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

461/1895.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a főutnak a Széchenyi utcától a Karolina utcáig, a Maros utcától a városház térig eső része József főherceg utnak, a fegyver utca Török Ignác utcának, a retek utca Schweidel József utcának, az Éva utca Lahner György utcának, a kertész utca Pöltenberg Ernő utcának, a városliget utca Leiningen Károly utcának, az Adám utca Aulich Lajos utcának és az Adám utcát az új-terem utcával összekötő új utca Knezich Károly utcának, a vásárállás-tér és a waggongyár között keletkezett új utca vas-utcának nevezetett el, az ugyanezen utcáknak betűs alszámmal ellátott házak pedig a sorrendnek megfelelő törzshátszámokkal látattak el, miről az érdekeltek ezennel értesítetnek.

Arad, 1895. január 26-án.

A városi tanács.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal kossoruztak. Mind az 3 világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szer, melyből összeállított hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr

A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó szepők, pattanások és májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőr-épsít hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor 2% Chinatartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasozotttartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor 0.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénynyel. Hat peroxig égő, 1 drb 60 kr. 12 peroxig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 peroxig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle ből eredt rheumás és osztoos fájdalmak ellen igen hiro és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindegyik köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenen gyógyszernek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek. U. ancsak ezen gyógyszerárban minden vegyvíz rá látra gbitának elfogadottnak és lelkiismeretesen teljesítetnek. 49. 4-2.

„Aradi nyomda részvényársaság” könyvnyomdája.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

6/1895. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyméltóságú belügyminiszter ur az ugynevezett román nemzeti párt működését, minthogy arra törvényes alappal nem bírt, betiltván, ezt azzal hozom köztudomásra, azok, hogy azok, kik e tilalmat megszegve ily irányu gyülekezeten részt vesznek, vagy azok összehívásában közreműködnek, a nevezett miniszter urnak az ily téréket kihágásnak minősítő rendelete s illetve az 1879-ik évi XL. t. cz. 16. §-a értelmében 15 napra terjedhető elzárással és 100 forint terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

Arad, 1895. február 5-én.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén fehivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral beszórassék, mivel ebben esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntetetté fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hó mennyiség lerakóhelyeül a Maros meder, a szemét-lerakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az élőviz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla

alkapitány.

5057/1895.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a fumei hadtengerészeti akadémiában az 1895/96-ik iskolai év kezdetén betöltendő egészen ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag a mélt. m. kir. honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthető.

Aradon 1895. évi március hó 9.

A városi tanács.

3535/95.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a hadsereg kőszükségletének kiegészítése céljából Aradon a vásártéren folyó évi március hó 24-én katonai lóvásár fog tartatni.

A részletes hirdetmény a városházán megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

